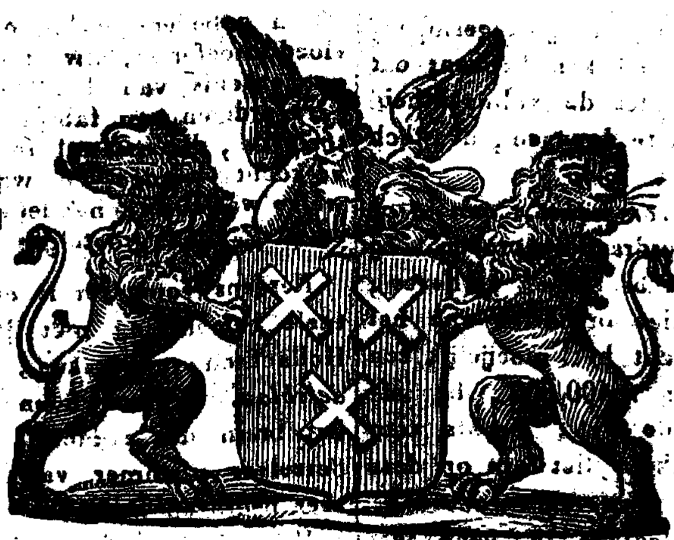
N°. 294. 1834.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws-Blad.

Donderdag 11 December.

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT

BRUSSEL. — In de zitting der belgische afgevaardigden van gisteren, waarin de discussie over het budget van ontvangsten voor het volgende jaar aan de orde was, werd, in de eerste plaats een brief van den heer *Gendebien* gelezen, kennis gevende dat hij wegens familiezaken gedurende eenige dagen de zittingen niet kon bijwonen, en daarna, na eenige discussie, lectuur gegeven eener verklaring van hetzelfde lid in betrekking staande tot het onderwerp aan de orde, de heer *Gendebien* gaf daarbij te kennen, dat een ministerie 't welk de willekeurige verbanningen van den minister *Lebeau* had in wezen gelaten, dat de heeren *Depuidt* en *Hennequin* van derzelver posten had ontzet, om die aan de heeren *Lebeau* en *Vilain XIIII* te geven, dat hem en zijne vrienden met den naam van *de beigparti)* bestempelde, zijn vertrouwen niet verwerven kon en hij hetzelve allen onderstand zoude weigeren. — Door den heer *Rohaulx* werden vervolgens, alvorens tot het onderwerp in beraadslaging werd overgegaan, gelijk gebruikelijk bij de discussie der budgetten, van de ministers inlichtingen opzigtelijk het staatkundige gevraagd. De minister van finantien *d'Huart*, echter den voorrang verlangd hebbende voor eene mededeeling van het gouvernement, bood alsnu der kamer een ontwerp van supplementair budget aan, houdende eene verhooging van 10 additionele centimes op alle belastingen, hetwelk een crediet van ruim 7 millioen fr. zou geven, waarover echter niet beschikt zou worden, dan voor zoover de noodzakelijkheid het mogt vereischen. De minister zeide ter toelichting daarbij, dat de verandering van ministerie bij eene naburige natie een zweem van hoop aan de vijanden van Belgies onafhankelijkheid had kunnen geven, dat het bewind daarom op zijne hoede behoorde te zijn en in de middelen die noodig konden worden bijtijds voorzien. Door den minister van buitenlandsche zaken *de Meulenaere* werd, ter voldoening aan het verlangen der kamer, zonder dat hij echter veel bijzonders mededeelde, meer breedvoerig in denzelfden geest gesproken. Er was slechts eene daadzaak in het staatkundige voorgevallen, het aftreden namelijk van het ministerie *Melbourne*; het nieuwe was nog niet geconstitueerd, en ofschoon tot nog toe niets blijken gaf, dat de ministeriele verandering in Engeland in de buitenlandsche staatkunde van Frankrijk en Engeland jegens Belgie verandering zou brengen, was het pligtmatig naauwkeurig acht te geven op hetgeen buiten Belgie omging en deszelfs magt in evenredigheid van de hollandsche te versterken, teneinde op alles voorbereid te zijn, terwijl daardoor tevens een voor Belgie heilzame indruk in Europa zou geboren worden. De heer *de Meulenaere* verder door den heer *Dumortier* gevraagd zijnde, of het bestaan van het tory-ministerie aan den belgischen gezant te Londen genotificeerd was, en of het lot van Luxemburg in de jongste zittingen der duitsche bondsvergadering niet was beslist geworden, antwoordde op de eerste vraag, dat die notificatie niet had kunnen gedaan worden, daar het engelsch ministerie niet geconstitueerd was, maar dat de hertog *van Wellington* aan den belgischen gelijk aan de andere gezanten had kenbaar gemaakt, dat hij hen op zekere bepaalde uren kon ontvangen; op de tweede vraag zeide hij, dat de duitsche bondsvergadering aan Belgie niets betrekkelijk Luxemburg te notificeren had, daar die kwestie in der tijd door gemelde vergadering aan de londensche conferentie was overgedragen, waardoor Luxemburg zich jegens Duitschland in eene afzonderlijke positie bevond. Met deze verklaringen door den heer *de Robaulx* genoegen genomen zijnde, werden de discussien over het budget geopend en kwam de heer *Berger* het eerst aan het woord, die zich voor hetzelve uitliet.

— Te Antwerpen waren gisteren genoteerd: Belg 97½; Sp. perpet 44; 3 pCt. niet genoteerd; Braz. 77⅜.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 7den December.

De belangrijke discussie in de kamer van afgevaardigden is nog gisteren ten einde gebragt en voor het ministerie gunstig uitgevallen. Nadat de indruk door de redevoering van den heer *Sauzet* te weeg gebragt, een weinig was bedaard, beklom de minister van justitie, *Persil*, het spreekgestoelte, om andermaal op de noodzakelijkheid aan te dringen, dat de kamer zich openlijk verklaarde, of zij het stelsel door het ministerie gevolgd al dan niet hare goedkeuring konde geven; hij beriep zich op eene dergelijke verklaring, die in het jaar 1831 door den heer *Casimir Perier* werd gevorderd, en waardoor destijds het bestuur inderdaad uit zeer moeijelijke omstandigheden werd gered. De heer *Dupin* nam vervolgens nogmaals het woord, om, zoo hij zeide, de waardigheid der kamer te handhaven, doch welligt meer onmiddellijk, om zich van inconsequentie vrij te pleiten, daar hij bij de zoo even vermelde gelegenheid den eisch des ministers ten ijverigste had ondersteund, en thans de kamer eene beslissing ontraadde. De algemeene discussie eindelijk gesloten zijnde, gaf de fungerende voorzitter, de heer *Pelet de la Lozère*, te kennen, dat er twee propositien op het bureau waren nedergelegd, die van den heer *Sauzet*, naar welke de kamer enkel en eenvoudig tot de orde van den dag zoude overgaan, en eene andere van den heer *Hervé*, naar welke zij een dergelijk besluit zoude nemen, doch gemotiveerd, „omdat zij voldaan was over de inlichtingen, „die men haar over de staatkunde, door het gouvernement gevolgd, „had gegeven, en deze in allen deele overeenkomstig oordeelde „met de beginselen in haar adres van antwoord blootgelegd."

De heeren *Guizot* en *Thiers* deden nu nog eene laatste poging om den maatregel, waartoe zij toevlugt namen, te verdedigen, verzekerden andermaal, dat het van den uitslag der stemming zoude afhangen, of zij in het bestuur konden blijven, eindigende met te zeggen, dat zij het bewind gaarne in andere handen zouden overgeven, doch het stelsel dat zij waren toegedaan, als het eenige beschouwden, waardoor men de natie rust van binnen en achting naar buiten konde bezorgen. Het voorstel van den heer *Hervé*, daarop in omvraag gebragt zijnde, werd door eene meerderheid van 184 tegen 117 leden aangenomen.

Het *Journal des Débats*, aan wiens vijandigen toon, de verwijdering tusschen den heer *Dupin* en het ministerie grootendeels wordt toegeschreven, en dat alzoo middelijk tot deze discussie aanleiding gaf, meent thans dat het ministerie eene beslissende en duurzame overwinning heeft behaald. — Bijzonder vestigt men de aandacht op de omstandigheid, dat in dezen tweedaagschen strijd zich niet een enkel lid der eigenlijke oppositie heeft doen hooren, waarschijnlijk zegt men, omdat deze te regt begrepen heeft, dat zij door openlijk met de zoogenaamde *tiersparti* gemeene zaak te maken, aan deze slechts eene gevoeliger nederlaag zoude hebben bereid, zoodat de oppositie dan tot zoo verre gekomen is, dat zij de belangen die zij zich aantrekt, door hare medewerking zigtbaar in de waagschaal stelt. De onafhankelijke dagbladen, met name de *Constitutionel* en de *Temps*, kunnen hunnen spijt moeijelijk verbergen.

De kiezers der hoofdstad zijn gisteren en heden vergaderd geweest om twaalf kandidaten te benoemen voor de dit jaar openvallende plaatsen van maires en adjuncten.

— Eenige der studenten die zich bij de ongeregeldheden, bij het openen der lessen van den heer *Rossi* gepleegd, op den voorgrond stelden, zijn in hechtenis genomen en naar St. Pelagie overgebragt.

— Van de Spaansche grenzen schrijft men, dat het gerucht waarnaar de oudste zoon van don *Carlos* zich bij zijnen vader zoude hebben gevoegd, geheel verzonnen is.

(Heden, uithoofde van den Zondag, geene fonds-notering.)

NEDERLANDEN.

BREDA, den 10den December.

De *Staats-Courant* behelst heden een aantal benoemingen bij onderscheidene besluiten door Z. M. in de stedelijke besturen gedaan.

— In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van gisteren zijn de beraadslagingen over het ontwerp nopens de grondbelasting voortgezet.

Daarover hebben een aantal leden nog het woord gevoerd. Tegen de voordragt hebben gesproken de heeren *Repelaer*, *Rengers*, *Romme*, *Warin*, *van der Gronden*, *van Rappard*, *van Alphen*, *Tromp*, *Byleveld* en *van Meeuwen*. Zij voerden nagenoeg gelijke bezwaren aan als de redenaars in de vorige zitting hadden voorgedragen, hadden het aanprijzelijker gekeurd dat de Regering zich aan het voorstel te dezen door de Staats-commissie voorgedragen, hadde gehouden; vonden bezwaar in den omslag der *f* 400,000, welke meerder zouden worden opgelegd, op eene, zoo zij gevoelden, onevenredige wijze, over de verschillende gewesten; meenden dat de rust en eendragt dit offer van de schatkist vorderden, eene rust en eendragt die, zoo als de heer *Corver-Hooft* zeide, heerschte onder den zang van *Wilhelmus van Nassauwen* en den kreet van *Oranje Boven!* Verschillend intusschen was de meening der bestrijders van de voordragt over het kadaster. De heeren *van der Gronden* en *Rappard* vonden vele bedenkingen in hetzelve, beschouwden het als eene schoone theorie, en meenden, dat de gelijkmatigheid in de schatting, daarop gegrond, verre te zoeken

was. De heeren *Fraser* en *van Alphen* geloofden, dat ingevalle er al gedeeltelijk misslagen in het kadaster mogten zijn ingeslopen, dit op het geheel der uitkomsten geen invloed kon hebben; dat men geen beter middel kende, om, zoo al niet de volmaaktheid in de verdeeling der grondbelasting tot stand te brengen, dan toch zeer nabij de waarheid te komen.

De heeren *Boddaert*, *van Wickevoort-Crommelin*, *van Asch van Wyck* en *Beelaerts* hebben voor de voordragt gesproken. Zij oordeelden dat dezelve, ofschoon niet boven bedenking verheven, een tusschenmiddel was, tusschen de volledige invoering van het kadaster, en de oude wijze van heffing; dat het mogelijk zou vallen de nu reeds in de raming opgenomen *f* 400,000, bij eenstemming der wet, terug te vinden; dat de wet, slechts voor een jaar van kracht zijnde, gepaste gelegenheid liet om op deze zaak nader terug te komen; enz.

Z. Exc. de minister van financien verdedigde in eene zeer breedvoerige, voor de vuist uitgesproken, rede het ontwerp.

Z. Exc. trad in vele geschiedkundige herinneringen, om te bewijzen dat de grondbelasting op veel minder bedrag is voorgesteld, dan in eenig vroeger tijdstip, hetzij van de voormalige republiek, hetzij later. Hij kan niet deelen in de meening, dat het kadaster tot zulke grove onbillijkheden aanleiding geeft, als sommigen het willen doen voorkomen, en tracht dit door stellige daadzaken te bewijzen. Hij gelooft dat de regering zeker, niet minder dan de vergadering, op het behoud van eendragt in het dierbaar Vaderland den hoogsten prijs stelt en alle pogingen daarheen wendt, om die gewenschte stemming te bewaren; maar hij gelooft toch niet, dat eene natie, welke sedert weinige jaren zich het offer van meer dan 100 millioenen voor hare belangen, hare eer en welvaart heeft kunnen en willen getroosten, *f* 400,000 te zwaar zal vinden. Hij vindt dat de voordragt met de billijkheid strookt; geene andere eigenschap zal immer eene voordragt der Nederlandsche regering kenmerken. Wat dan ook het lot van dit ontwerp zij, met vertrouwen wacht Z. Exc. hetzelve af; en geeft, ten slotte, te kennen, dat hij door den Koning gemagtigd is te verklaren, dat, ingevalle de wet niet mogt worden aangenomen, dezelve aan Hun. Ed. Mog. zal worden teruggeleverd, met weglating van de *f* 400,000, waarover bedenking is gerezen, en met behoud van de woorden *en vervolgens*, die de tijdelijkheid van den maatregel aanduiden. De wet betreft alleen onze huishoudelijke aangelegenheden; hare verwerping kan onzen vijanden geen glimlach afpersen: De minister geeft haar aan het oordeel der kamer over.

Bij stemming wordt besloten Z. M. te verzoeken de voordragt in nadere overweging te willen nemen, en wel met 44 tegen 8 stemmen. Voor, verklaarden zich de heeren *Boddaert*, *Donker-Curtius*, *van Asch van Wyck*, *Beelaerts*, *van Wickevoort-Crommelin*, *Hooft*, *Corver-Hooft* en *Collot d'Escury*. De vergadering werd daarop gescheiden, zonder bepaling van den dag der nadere bijeenkomst.

— Eergisteren avond zijn HH. KK. HH. Prins en Prinses *Frederik*, met Hoogstderzelver Dochtertje, uit Berlijn te 's Gravenhage terug gekeerd.

— Van het fort Liefkenshoek wordt ons van den 7den dezer gemeld, dat de heugelijke geboortedag van Z. K. H. den Prins Veldmaarschalk, den dag te voren er door het geheele garnizoen op de vrolijkste en hartelijkste wijze was gevierd. Zoo wel op het door de heeren officieren aangelegd diner, als op dat, waaraan de onderofficieren zich vereenigd hadden, werden de welmeenendste toasten aan het Vorstelijk Huis, en bijzonder aan den Prins Veldmaarschalk gebragt, en heerschte er een echt vaderlandsche geest met gulle vrolijkheid gepaard, terwijl des avonds het garnizoen zich in den schouwburg vereenigde, en na de voorstelling door een der leden het volkslied werd aangeheven, 't welk door al de aanwezenden met geestdrift werd gehoord en met het gejuich van Leve de Koning! beantwoord.

— Volgens berigt van Terschelling, dd. 5 december, was aldaar dien dag door de loodsschuiten van dat eiland uit zee en voor de haven van Terschelling gesleept, het Zweedsche schip *Engelbrecht*, kapitein *P. N. Zerlichor* van Stokholm naar Cetre, met verlies van zeer ankers, touwen en vol water, hebbende op zijne lading hout.

— Met Zr. Ms. transportschip *Prins Willem Frederik Hendrik*, den 10 Augustus ll. van Hellevoetsluis naar Suriname en Curaçao uitgezeild en den 6den dezer te Hellevoetsluis weder binnengekomen, heeft men berigten uit onze West-Indische bezittingen tot den 25sten October ll. bekomen. Volgens eenen brief van Curaçao van den dag te voren, was men tegenwoordig op de vaste kust (Columbia) in het genot eener ongestoorde rust. Ten gevolge van de voor eenige maanden aldaar ontdekte zamenzwering waren een aantal personen in hechtenis genomen, doch sedert weder ontslagen geworden, zijnde men zulks als den voorzigtigsten maatregel beschouwende, om door geene te groote strengheid, gelijk dit tot verbittering en wraakzucht te geven. — Om het congres te Venezuela is men druk bezig met nieuwe besluiten uit te vaardigen en verordeningen daar te stellen, onder anderen was, ten einde de pa[illegible] ijverheid aan te moedigen, de invoer van vele bewerkte waren geboden, welke maatregel ook op het eiland Curaçao invloed uitoefende, alwaar door verloop van handel en bij de bestaande onbekendheid van landbouw, de te groote bevolking zich op het vervaardigen van fabrijkgoederen, als meubelen, strooihoeden enz. toelegde, die meestal in de kleine havens of baaijen der vaste kust verkocht werden en waarvan [illegible] welke voordeelige handel echter door opgemelde besluiten van het congres, thans grootelijks belemmerd werd.

— Nergens voorwaar is er meer vrees gekoesterd voor eene eventuele hereeniging met Belgie, dan in de bureaux of, om meer Hollandsch te spreken in het kantoor van het *Algemeen Handelsblad*. Wij meenden echter, dat die vreesachtige geest in al uit het brein der redactie van dat Blad geweken was, toen wij in derzelver nummer van den 8sten dezer ontwaarden, dat wij ons zeer bedrogen hadden.

Het artikel: » *Hereeniging — Scheiding*" hebben wij met aandacht gelezen en herlezen, opdat ons niets van de » vluchtige trekken" van de schets der gevaren, welke het vaderland bij eene hereeniging met Belgie zouden bedreigen, mogt ontsnappen. Toen wij het echter wel gelezen hadden, rees de vraag bij ons op: maar als het dan waar is — zoo als het *H. B.* in den aanhef van dat vertoog vragenderwijs bevestigt — dat de koning, de kroonprins, de leden onzer vertegenwoordigende kamer, alle de schrijvers van staatkundige geschriften en nagenoeg alle redeneerende bladen, tegen eene hereeniging zijn, waarom heeft het *Algemeen Handelsblad*, het dan nogmaals zoo noodzakelijk geoordeeld, om het harnas tegen dat denkbeeld aan te trekken? Zou men dan niet — in de veronderstelling dat de bedoelde redactie werkelijk geloofde aan hetgeen zij zoo dikwijls als het *eenigste verlangen* van de natie in massa getoond, heeft opgedischt, — moeten gaan denken aan don *Quichot* en diens reuzenstrijd tegen de windmolens? Doch deze veronderstelling zou naar de wezenlijke verdienste van de redactie te kort doen, en wanneer men deze in aanmerking neemt, dan komt men op de veronderstelling, dat het *Handelsblad*, wel verre van windmolens als reuzen te beschouwen, thans eene meer en meer zich kenmerkende opinie tegen dezelfs aangenomen stelsel ontwaar wordt.

Wij willen het vraagstuk, over het voordeelige of nadeelige eener gewijzigde hereeniging met Belgie, alsook de al of niet waarschijnlijkheid eener zoodanige gebeurtenis niet in het midden brengen, dewijl er in de loopende oogenblikken geene beweegredenen bestaan, om de aandacht op zulke gewigtige evenementen te vestigen, noch minder om welligt tot onvoorzigtige redeneringen in 's lands vergaderzaal uit te lokken. Wij konden echter het artikel »*Hereeniging — Scheiding*," opgenomen in het Handelsblad van den 8sten dezer, niet stilzwijgend laten voorbij gaan, zonder de kleine opmerking, dat het zeer, vreemd sluit op het artikel » WAT NU," waarover wij onlangs een woord gezegd hebben; terwijl wij het er voor houden, dat het in de antichambres van vorst *Leopold*, van *Lodewijk Philips* en in den vriendenkring van lord *Durham* geen gering genoegen zal verwekken.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 7den December.

Uit Stokholm wordt van 25 November gemeld:

» Men weet dat de regering reeds in het begin der tegenwoordige zitting van den Rijksdag het voorstel gedaan had, om buitenlands eene leening van 2 millioen rijksdalders te sluiten, welke bestemd zou zijn tot opbeuring en bevordering van den landbouw. De Standen hebben toen dat voorstel niet aangenomen. Maar onlangs heeft de regering hetzelve vernieuwd. In de commissie des Rijksdags, belast met het toezigt op de handhaving der staats-regeling, daarover gehandeld wordende, [illegible] de heer *Petré*, [illegible] [illegible] eene schending der grondwet te moeten beschouwen, welke aan de regering verbiedt, om in den loop van eene zitting, tweemaal hetzelfde voorstel te doen; en de commissie heeft dienvolgens met 10 tegen 8 stemmen een besluit genomen, waarbij niet alleen de staats-secretaris van binnenlandsche zaken, de heer *Skogman*, die het voorstel onderteekend had, maar ook alle de overige leden van den staatsraad (alleen den Graaf *Mörner* uitgezonderd) in staat van beschuldiging gesteld zijn.

» Dit onverwachte besluit heeft natuurlijk het grootste opzien gebaard, en tusschen de oppositie- en ministeriele bladen een hevigen pennestrijd veroorzaakt. Sedert zijn er verscheiden dagen verloopen, en heeft men gelegenheid gehad den staat der openbare denkwijze ten dezen te leeren kennen. Nu de hartstogten van het oogenblik voor bedaard overleg hebben plaats gemaakt en de eerste indruk van eene zoo buitengewone en door de omstandigheden niet gewettigde handelwijze, verzwegen is, wordt deze stap der commissie beoordeeld op eene wijze, die aan de leden daarvan schade zal brengen, en zelfs de heftigste leden der oppositie kunnen hunnen bijval niet schenken aan eenen maatregel, die op geene aannemelijke gronden berust."

— Volgens berigt uit Warschau is de Keizer van Rusland den 28sten november uit Warschau te Modlin aangekomen en aldaar den gebouwen der vesting[illegible]

De laatste volkstelling van het koningrijk Polen doet zien, dat de bevolking thans bedraagt 4,037,825 zielen, waarvan 2,002,282 personen van het mannelijk en 2,035,543 van het vrouwelijke geslacht. Behalve Plock en Augustowo, maakte in alle de gewesten de vrouwelijke bevolking de meerderheid uit. Warschau telde 129,705 inwoners.

— Den 15den october heeft men in Hongarije eene vrij sterke aardbeving ondervonden. De Courant van Presburg behelst daaromtrent het volgende: »Op onderscheidene plaatsen barstte de aarde open, en uit spleten zoo dik als een arm borrelde water en zand op. Het zand werd door apothekers scheikundig onderzocht; zij vonden het vol zwavel en salpeter; ook is er eene zoo dik als een arm ontploft in het vuur. Elders werden de hooge stukken in de weiden plotseling met water gevuld, ook in de putten rees het water tot boven aan toe. Schippers ondervonden op de Theisz en Szamos dit ontzettend natuurverschijnsel met levensgevaar, daar op beide rivieren plotseling hooge golven ontstonden, die over de oevers heengingen. In de Theisz en Latorka wierp de aardbeving het grind en zand zoo onder een, dat de visschers naar het land vlugtten. Elders vielen de paarden der reizigers van den schok op de knieën en een naburige berg wierp water tot eene aanzienlijke hoogte, welker troebel water zich over den weg zoo hoog uitstrekte, dat de paarden tot aan de knieën in het water stonden.”

— De Oostenrijksche stoomboot *Maria Dorothea*, welke bestemd is voor de vaart tusschen Konstantinopel en Galacz aan den Donau, is, na den 1sten November van Triest vertrokken te zijn, den 14den te Konstantinopel aangekomen. Dezelve had de reis van Smyrna derwaarts in 34 uren afgelegd, en was reeds den 15den weder naar Smyrna vertrokken, alwaar zij gedurende den winter tusschen de beide steden varen zal.

— Een der correspondenten van de *Augsburgsche Zeitung* meldt onder dagteekening van den 15den november uit Konstantinopel: »Na de ontvangst van depeches uit Londen heeft de Engelsche gezant aan den Reis-Effendi de inzigten van zijn kabinet over de houding van *Mehemed* Ali en de wijze waarop men dezen behandelen moest, doen kennen. Het schijnt wel dat het Engelsch bestuur vast heeft besloten den Egyptischen Onderkoning geen verdere inbreuk op het gebied of op de regten der Porte toe te staan, en dat men te Londen van de noodzakelijkheid is overtuigd geworden, om met de Russische staatkunde in overeenstemming te handelen. De twisten die tot nu toe de Europesche gezanten verdeelden, zullen dus ophouden, en de vrede in het Oosten duurzaam worden. Men verzekert zelfs, dat aan het Engelsch eskader bevel is gegeven om, indien *Mehemed* Ali binnen eenen bepaalden tijd niet mogt toegeven, de Egyptische havens te blokkeren. Of het Fransche eskader daartoe zal mede werken is nog niet bekend; zelfs houdt men het voor onwaarschijnlijk, dat het Fransche kabinet met zoo veel gestrengheid tegen den Onderkoning zal handelen, wijl de belangen van den handel vorderen, dat men hem ontziet. Echter heeft de Fransche konsul in Alexandrien sints lang in last, hem tot toegevendheid te bewegen, en door alle middelen eene uitbarsting voor te komen.”

— Uit Rome schrijft men van den 27sten november:

»Eergisteren bragt een koerier uit Londen depeches aan sir *R. Peel* over, waarop deze gisteren, zoo men meent, om in een gematigd torij-ministerie te treden, naar Engeland is terug gekeerd.

»Laatstleden zondag is dom *Miguel* alhier aangekomen. Het officieel dagblad zulks aankondigende, noemt dien Vorst andermaal Zijne Allergetrouwste Majesteit D. *Miguel I.* Men meent dat hij het voornemen, om eene landing in Portugal te wagen voor het oogenblik heeft opgegeven.”

— Te Weenen waren den 29sten November genoteerd: 5 pCt. Metall. 99⅞; 4 pCt. 90¼; Bankactien 1274.

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwstijdingen.

ZWITSERLAND. — De nieuwe Universiteit te *Bern* is op den 15 November, den verjaardag van den slag bij *Morgarten*, geopend. Het getal der studenten, die reeds ingeschreven zijn, wordt op 400 begroot, welk getal echter door anderen voor overdreven wordt gehouden. De bladen van de Aristokratische partij hebben opgemerkt, dat de nietsbeduidendheid van hetgeen er bij die opening gesproken is, en het daarbij gegeven feest, 't welk ten laatste in een drinkpartij is uitgeloopen, geene gunstige voorteekenen zijn voor eene nieuwe Universiteit.

ITALIË. — Het Dagblad van *Turijn* behelst een berigt over de zamenkomst, welke de Geologen LEOPOLD VON BUCH uit *Berlijn*, ELIE DE BEAUMONT en DUFRESNOIS uit *Parijs*, te *Turijn* gehad hebben. Deze drie geleerden hebben, in gezelschap van de Mineralogen, Ridder LA MARMORA en Professor SISMONDA, geologische nasporingen gedaan in de bergen van *Piemont*, waarvan men zich, zoowel voor de wetenschappen, als voor de welvaart des lands, belangrijke uitkomsten belooft.

ENGELAND. — De overledene Graaf SPENCER heeft in *Althorp-Park* eene verzameling Boeken, Schilderijen en Zeldzaamheden nagelaten van eene buitengewone waarde. Zijne Bibliotheek alleen, welke meestendeels uit allereerste en Zeldzame Drukken bestaat, wordt op 200,000 p. st. (2 millioen 2 maal honderdduizend gulden) geschat.

FRANKRIJK. — Terwijl de buitenlanders de eer van zoo menige nuttige uitvinding aan de Hollanders betwisten, wordt het thans in een Fransch Tijdschrift voorgedragen, alsof tot eene ellendige, nietsbeduidende kleinigheid de Hollandsche vindingsgeest den Franschman het eerste denkbeeld zou hebben moeten geven. De *Courrier du Théâtre* namelijk, berigt, dat de zestien schouwburgen van *Parijs*, zich bezwaard gevoelende door het zegelregt van hunne aanplak-biljetten, 't welk voor eenen enkelen schouwburg eene uitgaaf van 5 franken daags uitmaakt, zijn overeengekomen tot het vervaardigen van een monster-affiche, waarin voor elk der 16 schouwburgen een afzonderlijk vak, van sterk verschillende kleur, zou voorkomen, en het geheel omsloten zijn in eene fraaije lijst, zamengesteld uit de allegorische kenmerken van al de kunstvakken, welke tot de vertooning in al die schouwburgen zamenwerken. En na dit berigt te hebben, voegt de steller er bij: *dit is een Hollandsch denkbeeld.* Denkelijk is daarmede alleen bedoeld, dat te *Amsterdam* de aangeplakte Aankondigingen van den Franschen en Hoogduitschen Schouwburg, elk afzonderlijk echter, gekleurd zijn, terwijl die van den Stads Schouwburg gemeenlijk ongekleurd gelaten worden. — In den omtrek van *Bagni* heeft men eene antieke lijkbus van brons gevonden, welke in eenen zeer goeden stijl, bij uitstek fraai, met beeldwerk en relief bewerkt is, hebbende, met den deksel, eene hoogte van 9 à 10 duimen, en eene doorsnede van 10 duimen. Op dezelve leest men het volgende opschrift: DIS M. HERENNIUS G. ANNO VIICX. — Het kabinet Schilderijen van den Heer JACQUES LAFFITTE, 't welk eerlang verkocht zal worden, is thans te *Parijs* ter bezigtiging gesteld. Hetzelve is rijk in voortreffelijke stukken, zoo van nog oude, als van latere en nog levende meesters. Van de oude meesters worden in 't bijzonder zeer bewonderd de stukken van ASSELIJN, ADAM PIJNAKKER, TENIERS en ANDREA DEL SARTO. In dit kabinet bevindt zich ook het beste der landschapstukken van OMMEGANCK, bij de liefhebbers bekend onder den naam van *de Schapen*.

NEDERLANDEN. — De Maatschappij der Nederlandsche Letterkunde te *Leiden* heeft het jaarlijksch verslag harer handelingen uitgegeven, waaruit blijkt, dat als nieuwe prijsvragen, om beantwoord te worden voor den 1sten Januarij 1836, zijn uitgeschreven de volgende: 1° eene Geschiedenis van Jacoba van Beijeren, dochter van Graaf Willem VI, uit de oudste zoowel Buitenlandsche als Nederlandsche schrijvers en bescheiden opgemaakt, en met bijzonder opzigt tot de ware en juiste tijdorde der gebeurtenissen; 2° een Historisch-wijsgeerig onderzoek naar den oorsprong der Lijfeigenschap hier te lande, en de trapswijze verbetering en het eindelijk geheel ophouden van dien toestand.

Berigten uit het gebied van Kunsten en Nijverheid.

Nieuwe lamp, in welke water en terpentijnolie gebrand wordt. — SAMUEL MOREY in Noord-Amerika, heeft eene stoomlamp uitgevonden, welke een zeer schoon licht en groote hitte geeft, en deswegens ook voor het solderen bruikbaar is. Het wezenlijke bestaat daarin, dat men een mengsel van evenveel terpentijnolie en water in eene vaas (of door de hitte der lamp zelve) verhit en de damp ontsteekt. De vlam eener wijngeestlamp, van de grootte eener gewone kaarsvlam, levert zooveel gaz, dat de vlam er van het licht van 10 tot 15 kaarsen evenaart, en dat zij eenen theeketel, die 4 kan water bevat, in 7 of 8 minuten aan het koken brengt, terwijl deze lamp geen reuk van zich afgeeft. Men kan ook terpentijnolie, wijngeest en water (of in plaats van beide) gewone brandewijn branden. Deze lampen kunnen tot verlichten, koken en voor vuurtorens dienen, en waarschijnlijk zal men ook steenkolengaz door waterdamp tot beter verbranden kunnen brengen. ½ pint terpentijnolie, even zoo veel water en $\frac{1}{16}$ pint wijngeest zijn voldoende om 4 kan water in minder dan 5 minuten aan het koken te brengen, brood te roosten en vleesch voor 3 of 4 personen te koken. De vlam smelt koperblik en koperdraad spoedig, en doet fijn koperdraad ontvlammen. Tot het heet maken van stoomwerktuigen zal in vele gevallen zulk vuur den voorrang verdienen.

Onbrandbaar maken van voorwerpen. — De brand van de zoutziederij te Reichenhall, in Beijeren, die door het in brand raken van de gebinten over eenen kookketel ontstond, en het halve stadje in assche legde, toont hoe weinig de nieuwste en beveiligendste uitvindingen, zelfs daar waar zij het goedkoopst in het werk te stellen waren, aangewend worden. Het is namelijk bekend, dat eenen houtwerk door het te werken met aluin, keukenzout en andere zouten onbrandbaar maken kan, en dit middel had, in eene zoutziederij, alwaar men zout en afval van zout zoo zeer in de nabijheid heeft, het eerst kunnen en moeten aangewend worden.

163ste Koninklijke Nederlandsche Loterij.

VIJFDE KLASSE.

Vijf-en-Twintigste Trekking.	N° 16873	ƒ 1000.
Zes-en-Twintigste —	N° 8186, 18804, ieder	ƒ 1000.
Zeven-en-Twintigste —	N° 8486	ƒ 25,000.
Acht-en-Twintigste —	N° 15111, 20320, ieder	ƒ 1000.

Graanmarkt te Amsterdam.

MAANDAG, *den 7den December.*

TARWE. — Poolsche, in eenen doen, puike reeds op vorige prijzen gehouden; goede dito soorten iets lager verkocht bij partijen: 127 ℔ Rost. ƒ 166; — 128 Lubeck ƒ 160; — 128 Deensch ƒ 153; — 128, 132 puike witbonte Pools. ƒ 220, 230; — 128 bonte dito ƒ 210; — 128 jar. Vriesch. ƒ 162; — 124 N. Noord-Holl. ƒ 148.

ROGGE. — Flaauw; 125, 127 ℔ Overijss. ƒ 144, 146; — 122 Pruissche ƒ 160.

GARST. — Met weinig kooplust; 104 ℔ N. Vriesch. wint. ƒ 112.

HAVER. — In eenen doen, met weinig handel; 83, 88 ℔ dikke ƒ 95, 110; — 82 O. dikke ƒ 90.

Beursprijs der Effecten, te Amsterdam.

DINGSDAG, den 9den December

Nederland. pCt.	laagste koers.	hoogste koers.	koers 4 en half
W. Schuld $2\frac{1}{2}$	$54\frac{5}{8}$	$54\frac{13}{16}$	$54\frac{13}{16}$
dito dito 5	$99\frac{1}{4}$	$99\frac{5}{8}$	$99\frac{3}{8}$
Uitgestel. dito.	$1\frac{3}{128}$	$1\frac{13}{64}$	$1\frac{25}{128}$
Kansbill. dito.	$23\frac{11}{16}$	$24\frac{1}{8}$	$23\frac{7}{8}$
Amort. Synd. $4\frac{1}{2}$	$92\frac{3}{8}$	$92\frac{5}{8}$	$92\frac{3}{8}$
Dito dito. $3\frac{1}{2}$	$75\frac{5}{8}$	76	$75\frac{3}{4}$
Schatkistbill. 6			
Oorlogslast. 5			
Leening 1831. 6			
Hand.-Maats. $4\frac{1}{2}$	$100\frac{1}{4}$	$101\frac{3}{8}$	$100\frac{3}{4}$
Frankrijk.			
Ins. Grootb. 3	$78\frac{1}{8}$		
Engeland.			
Dito p. 12 Aug. 3			
Spanje.			
Certific. Amst. 5	$43\frac{3}{4}$	$43\frac{13}{16}$	$43\frac{13}{16}$
Dito f 1000. 3	$27\frac{3}{4}$	$27\frac{3}{8}$	$27\frac{1}{4}$
Uitg. Sp. Sch. 5	$15\frac{7}{16}$	$15\frac{1}{4}$	$15\frac{3}{16}$
Cort. B. Lond. 5	$40\frac{3}{8}$	$40\frac{3}{4}$	$40\frac{3}{8}$
Napels.			
Certific. *L&B.* 5			
Dito *Falc.&C.* 5			
Leen. Lond. *R.* 5			
Rusland.			
Obl. *Hope* 1798/1816 5	$102\frac{1}{8}$	$102\frac{3}{4}$	
Dito $18\frac{28}{29}$ ... 5	$103\frac{1}{4}$		

pCt.	laagste koers.	hoogste koers.	koers 4 en half
Cert. dito $18\frac{31}{33}$ 5	98	$98\frac{1}{8}$	
Obl. te Lond. 5			
Cert. te Hamb. 5			
Ins. in Assig. 6	$67\frac{3}{16}$	$67\frac{1}{4}$	
Certific. dito. 6	$67\frac{1}{4}$	$67\frac{1}{8}$	
Polen.			
Aand. L. fl. 300			
Pruissen.			
Dito dito R. 50.	$107\frac{3}{4}$		
Neg. L. 1830. 4	$99\frac{1}{2}$		
Oostenrijk.			
Aand. L. f 100.			
Dito dito 250. 4			
Metalliek. 5	$99\frac{1}{2}$		
Dito L. gen. 5			
Dito. $2\frac{1}{2}$			
Obl. *Goll&C.* 5			
Dito. 4			
Ween. B. act. 3			
N. Ween. Aand.	679		
Denemarken.			
Leen. te Lond. 3			
Brazilien.			
Dito *Rotsch.* 5	$78\frac{5}{8}$	$78\frac{7}{8}$	$78\frac{3}{4}$
Grieksche			
Dito te Lond. 5			

** Getrouwd:

Mr. P. W. VAN HEYNINGEN BOSCH, van *Groningen*,

EN

S. J. DE MUNCK.

Vught, den 3den December 1834.

** Mijne dierbare Echtgenoote, MARIA PRINZEN, beviel heden morgen zeer voorspoedig van eenen welgeschapen ZOON.

HELMOND, den 7. December 1834. F. W. VAN DEN DUNGEN.

VOOR HET RIJK.

AMORTISATIE-SYNDICAAT.

ADMINISTRATIE DER DOMEINEN.

Eerste Ressort. Provincie Noord-Braband. Agentschap Steenbergen.

OPENBARE VERKOOPING.

De fungerende Agent van het Domein te Steenbergen, zal als daartoe behoorlijk geautoriseerd, al of niet in tegenwoordigheid van den Heer Inspecteur der Domeinen, en ten overstaan van den Heer Burgemeester der gemeente Steenbergen, op Woensdag den 17 December 1834, des morgens ten *tien* ure, ten Raadhuize aldaar, Verkoopen:

43 kavelen OLMEN en ESSEN BOOMEN, staande op het perceel N°. 15, zijnde den Schenkeldijk, gelegen tusschen den Heenschen- en Vlietpolder.

Steenbergen, den 3. December 1834.

De fungerende Agent,
W. F. E. VAN DER BORCH.

Verkooping op Regterlijk Gezag.

Men zal op Vrijdag den *twaalfden* December 1834, des voormiddags ten *elf* ure, voor het Stadshuis alhier, te Breda, verkoopen, *om kontant geld*: Eenige MEUBILAIRE GOEDEREN, bestaande in: Stoelen, Tafels, Chiffonière, Spiegel, Schilderijen, Koper- en Blikwerk, een Winkelbank en een partij heele en halve Litres en hetgeen verder ten voorschijn zal worden gebragt. Alle de voorschreve Goederen zijn gearresteerd ten verzoeke van de Heeren BLANKENHEYM en NOLET, Branders en Distilateurs, wonende te Rotterdam, op ten laste van de Wedwe A. DE JONGH, Winkelierster, wonende te Breda, gearresteerde.

Bogt het Voort.

OPENBARE VERKOOP VAN

VAST GOED.

Mr. J. F. C. J. DE ROY, Notaris, residerende te Breda, zal, ten verzoeke zijner Principalen, op Vrijdag den 12den December 1834, des avonds ten *zeven* ure, in het Koffijhuis *de Zwaan*, bij A. J. PYTAK, op de Groote Markt, te Breda, finaal Verkoopen:

Eene zeer spatieuse en wel doortimmerde HEEREN HUIZINGE, HOF en ERVE, staande en gelegen binnen Breda, aan de westzijde van de Kerkstraat; belend zuid Mejufvrouw *Roelants*, noord de Wed. *Klazen*, thans huisvrouw van *Bruyns*, oost de Straat en west den Heer *van Reuth*, gekwoteerd wijk C, n°. 342. Bij het kadaster bekend sectie A, nommer 1011.

Jaarlijks belast met eene rente van f 0,75 cents.

Uit de Hand te Koop.

[illegible] HEERENHUIZINGE, staande op den aangenaamsten stand binnen de stad Oosterhout bij Breda, in de nabijheid van de Roomsche en Hervormde Kerken, Visch-, Groen- en andere Markten; bevattende *drie* ruime Beneden Kamers, waarvan *twee* gestukadoord, *een* Kantoortje, *drie* Boven Kamertjes, ruime Kelder, Keuken, Waschhuis met ingemetselde Waschketel, Schuurtje, Kelderruimte, beste Welpomp, Regenbak, Bleekveld en Tuin met Vruchtgevende Boomen, beide vrij in deszelfs muren gelegen, voorzien van alle Gerieven en mede zeer geschikt voor Affairen. Adres bij den ondergeteekende.

Brieven *franko*. J. VAN BERCHEM, *Gep. Kapt.*

** Bij de Boekhandelaars JOH. NOMAN en ZOON te Zalt-Bommel, is op heden van de Pers gekomen en alom verzonden:

REIS RONDOM DE WERELD, door de Zeeën van Indië en China, uitgevoerd met Z. M. Korvet van Oorlog *la Favorite*, gedurende de jaren 1830, 1831 en 1832, onder bevel van den Fregats-Kapitein C. P. F. LAPLACE; uitgegeven op last van den Vice-Admiraal Graaf DE RIGNY, Minister van Marine en Kolonien, uit het Fransch vertaald, met zeer fraaije Kaart en Platen in gr. 8°. 1ste Deel . . . . f 3,90.

Naauwelijks zag deze uiterst belangrijke Reis in Frankrijk het licht, of dezelve werd al spoedig in Duitschland vertaald, en met den meest mogelijken bijval ontvangen, getuige de allergunstigste recensie in de LEIPSIGER LITERATUR ZEITUNG *van* 1833; *ook in de* REVUE BRITTANNIQUE *van* 1834, *werd dezelve ook niet minder goed gerecenseerd. Uitgevers twijfelen daarom niet, of deze belangrijke als nieuwe Reis, zal ook hoogst welkom in ons Vaderland zijn.*

** J. F. THIEME, te Nymegen, heeft alom verzonden: I. Den *2den druk* van de LEERWIJZE DER SCHRIJFKUNST, of *Regelen om in korten tijd duidelijk, fraai en vlug te leeren schrijven*, door A. M. BN VAN PABST, met 22 platen enz. In gr. 4to, op velin papier à f 2,40; en II. VOLLEDIG STEL VAN 22 PLATEN MET DERZELVER VERKLARINGEN, afzonderlijk, om als *schriftvoorschriften* te gebruiken à f 1,80.

Het veelvuldig gebruik, dat van opgenoemd werk gemaakt wordt, putte binnen den tijd van 10 maanden de eerste vrij aanzienlijke oplage geheel uit. Deze 2de uitgave, welke zeer vermeerderd en verbeterd is, zal nog meer het proefondervindelijk deugdzame dezer *Leerwijze der Schrijfkunst* bevestigen kunnen.

** Op HEDEN komt bij G. J. A. BEYERINCK, te Amsterdam, van de Pers en heeft hij alom verzonden:

I. ALMANAK VOOR HET SCHOONE EN GOEDE, voor 1835; verzameld door Mr. C. P. E. ROBIDÉ VAN DER AA; met Platen en Portret van Vrouwe K. W. BILDERDIJK, gegraveerd door P. VELIJN; in karton en Koker, verguld op snee. . . . f 1,80.
——— Idem, in extra netten Band . . . . . f 3,00.

„Velen zijn gewoon de Nederlandsche Almanakken met minachting te beschouwen, omdat zij voor de kostbare buitenlandsche Jaarboekjes moeten achterstaan; doch zij bedenken niet, dat het moeite zoude kosten naast dezen Vaderlandschen Almanak een' eenigen te plaatsen, die (den geringen prijs in aanmerking genomen), zoo wat den inhoud als de plaatjes betreft, met denzelven kan vergeleken worden.”

II. ALMANAK VOOR DE JEUGD, voor 1835; het *Proza* door Wed. A. B. VAN MEERTEN en de *Dichtstukjes* door Mr. C. P. E. ROBIDÉ VAN DER AA, met 12 Platen; . . . . . f 0,90.
——— Idem, gekleurd, in Karton en Koker. f 1,30.

III. H. MUNTINGHE, Geschiedenis der Menschheid, naar den Bijbel. *Nieuwe Uitgave*, 10de Deel, bij Inteekening, f 3,00.

IV. A. J. SCHRÖDER, Dichterlijke Tafereelen uit den Bijbel. 1ste Stukje, in gr. 8°. . . . . f 1,10.

V. B. T. LUBLINK WEDDIK, Gesprekken in Socratischen Vorm. In gr. 8°. . . . . f 1,65.

VI. G. ENGELBERTS GERRITS, het Leven en de Daden van M. A. DE RUYTER. 4de Druk, in 8°, met Portret en Platen. f 1,80.

VII. PENÉLOPÉ, door Wed. A. B. VAN MEERTEN, 8ste Deel, 1ste Stuk, N°. 4, met gekleurde Modellen. Elke Jaargang, bestaande in 6 Nommers. . . . . f 7,50.

BIJ *BROESE EN COMP.*, TE BREDA,

ziet het licht en wordt alom verzonden:

Mr. G. DORN SEIFFEN'S HANDBOEK DER ALGEMEENE GESCHIEDENIS. 5e *Deel*, 2e *of Laatste Stuk*. Inhoudende de *Nieuwe Geschiedenis*, behandeld tot den jare 1832. Ieder deel dezer *Algemeene Geschiedenis*, blijft afzonderlijk verkrijgbaar, bevattende het 1e deel, *de Geschiedenis der Oostersche Volken*; het 2e deel, *de Grieken*; het 3e deel, *de Romeinen*; het 4e deel *de Middeleeuwen* en het 5e deel, 1e en 2e stuk, *de Nieuwe Geschiedenis* tot den jare 1832.

Bij bovengemelden ziet tevens het licht:

DE MILITAIRE SPECTATOR, *derde deel*, *November* 1834, *No.* 5; bevattende dit nommer de volgende belangrijke stukken in: I. *Beleg van Antwoord.* II. *Overzigt* der Veldtogten in de jaren 1792-5, voor zoo verre die op Nederlandschen bodem of op deszelfs grenzen hebben plaats gehad. Art. 9. III. *Iets* betrekkelijk de schootsbaan of kogelbaan van het infanterie-geweer. IV. *Iets* over het doorbreken door geschut, werktuigen en buskruid, mitsgaders *een Proeve* over de ij- en overladene mijnen. V. *Proeve* eener verhandeling over het gedrag der troepen belast met de dekking der artillerie in het veld, door J. C. *van Rijneveld*. Vervolg en slot. [illegible] *plaatsen* over den Onder-officieren [illegible] overplaatsingen en veranderingen [illegible]

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.